

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z FIZYKI
W KLASACH 7 i 8
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WYSOKIEJ**

Nauczyciel: mgr Edyta Jaguścik

CELE I ZADANIA PSO

- Zadaniem systemu sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia jest rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania, co w konsekwencji prowadzi do formułowania oceny.
- Podstawowym celem systemu sprawdzania i oceniania jest poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach, pomoc w rozpoznaniu uzdolnień i zainteresowań ucznia, motywowanie do dalszej pracy i rozwoju intelektualnego, a także dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

1. JAWNOŚĆ OCEN

- Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz za ich pośrednictwem rodziców o wymaganiach edukacyjnych oraz sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
- Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń może przejrzeć w klasie bezpośrednio po ich ocenieniu, a rodzic w czasie spotkań klasowych lub indywidualnych konsultacji.

2. SKALA STOSOWANYCH OCEN I INNYCH ZNAKÓW

Oceniania bieżącego oraz śródrocznego i rocznego dokonuje nauczyciel według skali:

- celujący 6
- bardzo dobry 5
- dobry 4
- dostateczny 3
- dopuszczający 2
- niedostateczny 1

Dopuszcza się stosowanie znaków + (z wyjątkiem oceny celującej) i — (z wyjątkiem oceny niedostatecznej) w ocenach cząstkowych.

Praca, aktywność i odpowiedzi ustne w trakcie lekcji oraz proste prace domowe mogą być oceniane za pomocą znaków : + (plus) , — (minus).

3. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIE

Na zajęciach z fizyki, uczeń oceniany jest w następujących obszarach:

- rozumienie pojęć fizycznych i znajomość ich definicji
- znajomość i stosowanie poznanych praw i zasad
- prowadzenie rozumowań
- rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych wzorów
- posługiwanie się symboliką i językiem fizyki adekwatnym do danego etapu kształcenia
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów
- prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach
- aktywność na lekcjach, praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ - WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

- odpowiedzi ustne ucznia — na bieżąco z 3 ostatnich tematów (w zależności od potrzeb)
- ćwiczenia pisemne, zadania domowe (w zależności od potrzeb)
- sprawdziany-testy wiedzy, ćwiczenia sprawdzające umiejętności obejmujące szerszy materiał nauczania (po zrealizowanym dziale)
- kartkówki obejmujące najwyżej 3 ostatnie tematy (w zależności od potrzeb)
- aktywność ucznia na lekcji (oceniana + lub —)
- Praca ucznia (lub jej brak) w domu i w trakcie lekcji mogą być oceniane i zapisywane także jako: „+” (**plus**)
  - za wyjątkową aktywność na zajęciach — odpowiedzi ustne
  - za wykazanie się pomysłowością

- za zadania domowe o niewielkim nakładzie pracy ucznia
- „-” (minus)
- za brak zainteresowania i nie wykonywanie na lekcji poleceń, ćwiczeń wskazanych przez nauczyciela

- Nauczyciel wystawia ocenę śródroczną i roczną w oparciu o co najmniej cztery oceny z wyżej wymienionych form.

- O ocenach tych decydują oceny ze sprawdzianów, kartkówek i odpowiedzi.

- Oceny z prac domowych i aktywności wpływają na podwyższenie tej oceny, ale tylko wtedy gdy jest nie większa niż 5% różnica między uzyskanym wynikiem średnim, a wymaganym na daną ocenę poziomem procentowym.

5. ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW O PLANOWANYCH SPRAWDZIANACH

- sprawdziany - testy wiedzy, ćwiczenia sprawdzające umiejętności obejmujące szerszy materiał nauczania przeprowadzone są po każdym dziale realizowanego programu i po wcześniejszym poinformowaniu uczniów (z tygodniowym wyprzedzeniem) o zakresie sprawdzanego materiału

- kartkówki obejmujące najwyżej 3 ostatnie tematy mogą być przeprowadzone bez wcześniejszego informowania o nich uczniów. Uczeń obowiązany jest być przygotowanym z trzech ostatnio zrealizowanych tematów.

6. ZASADY PRZELICZANIA UZYSKANYCH PUNKTÓW NA OCENĘ SZKOLNĄ

Sprawdziany - testy, kartkówki oceniane są na podstawie liczby uzyskanych punktów, według następujących zasad przeliczania:

% MAKSYMALNEJ LICZBY MOŻLIWYCH DO ZDOBYCIA PUNKTÓW	OCENA
96 ÷ 100%	Celujący
90 ÷ 95%	Bardzo dobry
70 ÷ 89%	Dobry
50 ÷ 69%	Dostateczny
30 ÷ 49%	Dopuszczający
29% i mniej	Niedostateczny

Zasady te mogą być zmienione w zależności od stopnia trudności zadań.

Znaki „+” (plus) i „-” (minus) nauczyciel przekłada na oceny cząstkowe w następujący sposób:

- za 3 „+” (plusy) - ocena bardzo dobra
- za 3 „-” (minusy) - ocena niedostateczna.

Nauczyciel wspiera uczniów, u których stwierdzono deficyty rozwojowe i choroby uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym, potwierdzone opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej lub opinią lekarza specjalisty. Ustala formy i metody pracy pomagające w sprostaniu wymaganiom podstawy programowej. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, obecność i chęć uczestniczenia w zajęciach i zadaniach dodatkowych.

7. NIEPRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

- Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Notatki z lekcji, na których uczeń był nieobecny, powinny być uzupełnione najpóźniej tydzień po powrocie do szkoły (w przypadku dłuższej choroby). Jeżeli uczeń jest nieobecny na zajęciach z innych przyczyn niż choroba (termin krótki), uzupełnia zeszyt, ćwiczenia na bieżąco i jest przygotowany do kolejnych zajęć.

- Uczeń powinien posiadać na lekcji podręcznik, zeszyt przedmiotowy oraz inne materiały wymagane przez nauczyciela.
- Uczeń, który nie był obecny na sprawdzianie pisze go w terminie ustalonym z nauczycielem, ale nie później, niż w ciągu 2 tygodni po powrocie do szkoły.
- W ciągu semestru uczeń może jednokrotnie zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, o czym powinien poinformować nauczyciela na początku lekcji. Nauczyciel zapisuje to w dzienniku używając symbolu „np.”
- Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie: „-” (minus).
- Zgłoszenie nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych z tygodniowym wyprzedzeniem sprawdzianów wiedzy i lekcji powtórzeniowych.
- Uczeń, który zgłosił na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć jest zwolniony z pisania niezapowiedzianej kartkówki oraz odpowiedzi ustnej.

8. ZASADY, TRYB I TERMINY POPRAWIANIA OCEN BIEŻĄCYCH

- Ocena uzyskana ze sprawdzianu-testu, może być przez ucznia poprawiona. Poprawa powinna się odbyć w ciągu 2 tygodni od rozdania prac. Poprawiać ocenę ze sprawdzianu można tylko raz. Każdorazowa ocena jest wpisywana do dziennika.
- Ocenę niedostateczną z zadań domowych, ćwiczeń, odpowiedzi uczeń może poprawić po uzgodnieniu terminu i zasad poprawy z nauczycielem.

9. POPRAWA OCEN NIEDOSTATECZNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

Uczeń zagrożony oceną niedostateczną na półrocze lub koniec roku ma możliwość jej poprawienia zgodnie z zasadami zawartymi w WZO.

10. UZYSKIWANIE WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE OCENY KLASYFIKACYJNE

Uczeń może uzyskać wyższą niż proponowana ocena klasyfikacyjna stosując warunki i tryb ustalony w WZO.

11. SPOSOBY I TERMINY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O PRZEWIDYWANYCH OCENACH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

Na dwa tygodnie przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej dla niego ocenie rocznej.

O przewidywanej ocenie niedostatecznej śródrocznej i rocznej nauczyciel informuje na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej. Informację podaje uczniowi i wychowawcy klasy, który jest zobowiązany poinformować pisemnie rodziców ucznia.

12. ZAPISY SKRÓTOWE STOSOWANE W DZIENNIKU LEKCYJNYM

W rubrykach nagłówkowych w dzienniku nauczyciel stosuje zapisy informujące o tym, za jaką pracę uczeń otrzymuje ocenę lub znak: „+” (plus) lub „-” (minus).

Znaczenie stosowanych zapisów:

S - sprawdzian,

Z - zadania,

O - odpowiedź ustna,

K - kartkówka,

Pd – praca domowa,

A - aktywność,

/ - poprawa pracy, testu ucznia,

np-uczeń nieprzygotowany, brak materiałów,

OP- ocena przewidywana.

13. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z FIZYKI

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- umie formułować problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- umie rozwiązywać problemy w sposób nietypowy,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach fizycznych,
- ujawnia zainteresowania fizyką potrafi je przedstawić kolegom,
- sprostował wymaganiom KPRD.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe,
- zdobytą wiedzę potrafi zastosować w nowych sytuacjach,
- jest samodzielny- korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenia fizyczne,
- rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe,
- sprostował wymaganiom KPRD.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- poprawnie stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- potrafi wykonać doświadczenia fizyczne,
- sprostował wymaganiom KPR.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- potrafi zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań z pomocą nauczyciela,
- zna podstawowe wzory i jednostki wielkości fizycznych,
- sprostował wymaganiom KP.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, a braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- zna podstawowe prawa i wielkości fizyczne,
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenie fizyczne,
- sprostował wymaganiom K.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych.

14. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH.

Dla ucznia posiadającego dostosowanie wymagań edukacyjnych nauczyciel opracowuje te wymagania indywidualnie zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii psychologiczno- pedagogicznej.

W zależności od rodzaju dysfunkcji stwierdzonych w opinii PPP dostosowanie wymagań edukacyjnych może dotyczyć formy sprawdzania wiedzy, zasad, metod, form, środków dydaktycznych, zewnętrznej organizacji nauczania.

1) Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- częste odwoływanie się do konkretnych przykładów z życia codziennego oraz wykonywanie pokazów i prostych doświadczeń)
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej)
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części) -
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania
- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać
- zwiększenie ilości czasu oraz stosowanie powtórzeń w celu przyswojenia danej partii materiału.

2) Uczniowie słabowidzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

3) Uczniowie słabosłyszacy

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- podawanie prostych informacji w formie pisemnej,
- wzbogacanie poleceń symbolem, ilustracją lub symbolem wyuczonym,
- wydłużenie czasu na podjęcie decyzji, udzielenie odpowiedzi, wykonanie zadania,
- wypracowanie płaszczyzny porozumienia pozawerbalnego do potrzeb i możliwości ucznia,
- pomoc przy organizowaniu warsztatu pracy poprzez wskazywanie właściwych metod.
- dostosowanie tempa pracy ucznia do jego możliwości,
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

4) Specyficzne trudności w uczeniu się.

Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu

Ocenie podlega przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczna strona liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

- dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb dziecka,
- ograniczyć listę zadań do prostych i typowych motywować do nauki,
- nagradzać za wytrwałość i cierpliwość w korygowaniu błędów okazywać cierpliwość i zachęcać do powtarzania tych samych partii materiałów
- zapewnić pomoc dydaktyczną – wychowawczą
- nie zabraniać uczniowi korzystania z dodatkowych pomocy (kalkulatora, a nawet tabliczki mnożenia)
- dać więcej czasu na rozwiązywanie zadań
- pozwolić uczniowi przyjąć własną strategię rozwiązywania zadania
- ćwiczyć wszystkie zakresy pamięci.

Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy

ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Dysortografia, czyli trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym itd.

Dostosowanie wymagań znowu dotyczy głównie formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu.

Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści

- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału)

- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne

- w przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić dziecku ustne skomentowanie wykonywanych działań. W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego. W przypadku prac pisemnych z przedmiotów ścisłych i im pokrewnych, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych pomyłek przy przepisywaniu zadań na inną stronę np. gubienia, mylenia znaków, cyfr, symboli, tak charakterystycznych dla dzieci z dysleksją.

- materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- naukę definicji, reguł, wzorów rozłożyć w czasie, często je przypominać i utrwalac

- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotowac wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany

- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek

- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania

- uwzględniać trudności związane z myleniem symboli wielkości fizycznych, znaków działań, przestawianiem cyfr

- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalac, dzielic na mniejsze porcje

- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych

- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

5) Przy ustalaniu oceny z prac pisemnych ustala się następującą zasadę dla uczniów o obniżonych wymaganiach edukacyjnych:

OCENA PROCENTOWĄ

1. Celujący 95 – 100 %

2. Bardzo dobry 90 – 94 %

3. Dobry 70 – 89 %

4. Dostateczny 49 – 69 %

5. Dopuszczający 20 – 48%

6. Niedostateczny 0 - 19 %